

VÁLASZADÓ

2014/7. JÚLIUS

Cikk-cakkok az áfatörvény módosításában

Így változik a társasági adó

Táppénz gyed, gyes mellett

Ingatlan bérbeadása

Kérdések és válaszok

ADÓ
2014

7

Kedves Olvasó!

Ahogy megalakult az új Országgyűlés, a kormánypárti képviselők önálló indítványokkal kezdték bombázni a T. Házat, nem kímélve a korábban már alaposan – és javarészt általuk – átszabott adótörvényeket sem.

Teljesen új teherként, gyorsított eljárásban már a 2014-es évre is bevezették például a reklámadót, rendkívül nehéz pénzügyi helyzetbe sodorva ezáltal a média és a reklámszakma gazdasági szereplőit.

A többi adómódosítás zöme könnyítést eredményezhet az adózók életében. Ilyenek például a személyi jövedelemadóról szóló (szja) törvényt érintő módosítások, amelyek bővítik azok körét, akik számára munkáltatójuk lakáscélú hitelük kiváltására adómentes támogatást adhat.

Szintén könnyítésnek tekinthető az áfatörvénynek az a módosítása, amely szerint az időszakos elszámolású ügyleteknél 2014. július 1-je helyett majd csak 2015. január 1-jétől kell új szabályokat alkalmazni az adófizetési kötelezettség keletkezésének időpontjára. Az áfatörvény emellett bővítené a fordított adózás alá tartozó termékek körét egyes acélipari termékekkel.

A Válaszadó mostani számában beszámolunk a társasági adót érintő javaslatokról is. A képviselői indítvány ugyanis lehetővé teszi, hogy ha a cse-rével érintett részesedésre korábban nem realizált árfolyamnyereség miatt adózás előtti eredménycsökkentést érvényesített a tag, és emiatt a kivezetéskor növelnie kell az adózás előtti eredményét, akkor – kedvezményezett részesedéscsere esetén – e növelő tétel is figyelembe vehető csökkentésként, kvázi árfolyamnyereségként. Az adózók számára előnyösen módosulnak a szokásos piaci árral kapcsolatos előírások is.

A nyári szünetben aktuális a diákok foglalkoztatásáról szóló összefoglalónk. Cikkünkben szerzőnk bemutatja, mikor marad több a fiatalok zsebében: ha iskolaszövetkezet tagjaként, ha munkaviszonyban vagy ha az egyszerűsített foglalkoztatás szabályai alapján vállal munkát.

A munkaadók és az érintett munkavállalók számára egyaránt zsebbe vágó kérdésre ad választ egy másik írásunk, amelyből kiderül: kaphatnak-e táppénzt azok, akik nyugdíj, gyed, illetve gyes folyósítása mellett dolgoznak.

A lakás, illetve a termőföld bérbeadása örökzöld téma, a bérbeadók rengeteg olyan gyakorlati adózási nehézségbe ütköznek, amelyek leküzdéséhez ezúttal is találunk hasznos írást Olvasóink.

Kimeríthetetlen témát ad a nyugdíjrendszer is; szerzőnk ezúttal – egyebek mellett – arra ad cikkében választ, hogy ki, mikor mehet öregségi nyugdíjba, ki vásárolhat szolgálati időt.

A Kúria fontos ítéletére figyelmeztet egy másik írásunk, arra utalva, hogy milyen jogos elvárásai lehetnek az adóhatóságnak a székhely valóságával kapcsolatban.

Népszerű „Kérdések és válaszok” rovatunkból ezúttal a lízinget követően megvásárolt személygépkocsi áfájával, a külföldi tőzsdéről származó jövedelem adózásával, nyugdíjazással, továbbá vállalkozás öröklésével kapcsolatos tudnivalókat szemléztük kiadványunkban.

Táppénz a dolgozónak gyed, gyes, nyugdíj mellett. Lehet, nem lehet?

Három százalék pénzbeli egészségbiztosítási járulék megfizetésével – egyéb feltelek fennállás esetén – jogosultak lehetünk táppénzre, terhességi-gyermekágyi

segélyre, gyermekgondozási díjra. Jár-e táppénz a nyugdíjas dolgozónak, a gyed, illetve gyes mellett munkát vállalónak, ha gyermeke vagy ő maga megbetegszik.

A táppénz a keresőképtelenség idejére járó keresetpótló juttatás. A társadalombiztosítási jogszabályok alapján a saját jogú nyugdíjas foglalkoztatott csak akkor fizeti meg a

3 százalék pénzbeli egészségbiztosítási járulékot, ha a nyugdíj folyósítása szünetel. Ha a nyugdíj folyósítása mellett dolgozó nyugdíjas beteg lesz, akkor táppénzre nem lesz jogosult. Ennek két oka van:

- egyrészt a nyugellátás folyósítása mellett dolgozó nyugdíjas nem fizeti a pénzbeli egészségbiztosítási járulékot,

- másrészt betegsége esetén a kieső keresetét nem szükséges pótolni, hiszen ezen idő alatt nyugdíjat folyósítanak a részére.

Abban az esetben azonban, ha a nyugdíj folyósítása szünetel, akkor a foglalkoztatott nyugdíjas köteles a 3 százalék pénzbeli egészségbiztosítási járulékot megfizetni, tekintettel arra, hogy betegsége esetén – nyugdíj hiányában – keresetét pótló ellátást, azaz táppénzt kapjon.

A fentiek alapján felvetődik a kérdés, hogy jogosult-e a kisgyermekes szülő táppénzre gyermekgondozási díj, gyermekgondozási segély folyósítása alatt?

Az egészségbiztosítási törvény alapján az, aki ugyanazon gyermek jogán egyidejűleg gyermekgondozási segélyre, gyermeknevelési támogatásra, táppénzre, terhességi-gyermekágyi segélyre, illetve gyermekgondozási díjra is jogosult, választása szerint csak az egyik ellátást veheti igénybe, kivéve azt a személyt, aki gyermekgondozási segély, gyermeknevelési támogatás, illetve gyermekgondozási díj igénybevétele mellett munkát vállal és keresőképtelenségére tekintettel táppénzre vagy baleseti táppénzre jogosult.

Mit is jelent a keresőképtelenség?

Keresőképtelen,

- aki betegsége miatt munkáját nem tudja ellátni;
- aki terhessége, illetőleg szülése miatt nem tudja munkáját ellátni, és terhességi-gyermekágyi segélyre nem jogosult;
- az anya, ha kórházi ápolás alatt álló, egyévesnél fiatalabb gyermekét szoptatja;
- a szülő a tizenkét évesnél fiatalabb gyermeke kórházi kezelése időtartamára abban az esetben, ha a gyermeke mellett tartózkodik a fekvőbeteg-ellátást nyújtó intézményben, vagy a tizenkét évesnél fiatalabb beteg gyermekét otthon ápolja és a gyermeket a saját háztartásában neveli;
- aki fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátásban betegségének megállapítása vagy gyógykezelése miatt részesül;
- akit közegészségügyi okból foglalkozásától eltiltanak és más beosztást nem kap, vagy akit közegészségügyi okból hatóságilag elkülönítenek, továbbá aki járványügyi, illetőleg állat-egészségügyi zárlat miatt munkahelyén megjelenni nem tud

és más munkahelyen (munkakörben) átméletileg sem foglalkoztatható.

- Méltányosságából adható táppénz tekintetében keresőképtelen a szülő, ha tizenkét éves, vagy annál idősebb, de tizennyolc évesnél fiatalabb beteg gyermekét otthon ápolja, vagy gyermeke mellett tartózkodik a fekvőbeteg ellátást nyújtó intézményben.

Ha például az édesanya a gyermeke egyéves kora után visszamegy dolgozni, akkor a keresetéből levonásra kerül a 3 százalékos pénzbeli egészségbiztosítási járulék. Ezen járulék megfizetésére tekintettel, ha beteg lesz, és ezért munkáját nem tudja ellátni, akkor a gyermekgondozási-díj folyósítása mellett táppénzt is kap. Amennyiben a saját háztartásban nevelt gyermeke betegszik meg, és gyermekét a betegsége idején otthon ápolja, akkor a gyermekgondozási díj mellett gyermekápolási táppénzt vehet igénybe.

Több ellátás igénybevétele a szülők által

Szintén az egészségbiztosítási törvény szabályozza, hogy ha a szülők a közös háztartásukban élő gyermekük/gyermekeik után egyidejűleg jogosultak táppénzre, terhességi-gyermekegügyi segélyre, gyermekgondozási díjra, valamint gyermekgondozási támogatásra, akkor választásuk szerint – a gyermekápolási táppénzt kivéve – az ellátást csak az egyik szülő veheti igénybe. A közös háztartásban élő gyermek jogán gyermekápolási táppénzre a szülők bármelyike jogosultságot szerezhet.

Példa: A szülők közös háztartásban két gyermeket nevelnek. Az egyik gyermek kilenc hónapos, akivel az édesanya gyermekgondozási díj folyósítása mellett otthon van, a másik gyermek hat éves és iskolába jár. Az iskolás gyermek betegsége esetén az édesapa gyermekápolási táppénzre lehet jogosult, míg az édesanya a másik gyermekre tekintettel gyermekgondozási díjat fog kapni. A táppénzt az apa munkáltatójánál működő kifizetőhely, vagy kifizetőhely hiányában a munkáltató székhelye szerint illetékes kormányhivatal egészségbiztosítási szakigazgatási szerve állapítja meg.

dr. Radics Zsuzsanna
társadalombiztosítási szakértő

Itt a jó hír a társasági adózásban: szokásos piaci ár, részesedéscsere

Kedvező változásokat hoz a vállalkozások számára a társasági adózásban a parlament rendkívüli ülésén tárgyalt adótörvény-módosítási javaslatcsomag.

Példa

Év	2013.	2014.	2015.	2016
Részesedés „A” társaságban	1000			
Nem realizált árfolyamnyereség		200		
Adózás előtti eredménycsökkentés		200	9001 (700 + 200)	
Adózás előtti eredménynövelés			2002	900
Kedv. részesedés csere miatt elszámolt nyereség („B” részesedés szerzés)			700	
„B” részesedés elidegenítése miatt elszámolt nyereség				400

1) A részesedéscserén elért árfolyamnyereség (700) és a 2014-ben levont nem realizált árfolyamnyereség miatti növelő tétel (200).
2) A 2014-ben levont nem realizált árfolyamnyereség miatti növelő tétel.

Az előterjesztés érinti a kedvezményezett részesedéscserével kapcsolatos adózás előtti eredménymódosításokat, valamint a kapcsolatos vállalkozások között alkalmazott – a szokásos piaci ártól eltérő – árak kapcsolatos előírásokat.

A parlament rendkívüli ülésén tárgyalja a T/264 számú törvényjavaslatot, cikkünkben a társasági adót érintő módosításokat mutatjuk be.

Kedvezményezett részesedéscsere

A hatályos szabályokhoz képest – amelyek lehetővé teszik a kedvezményezett részesedéscserével megszerzett társaság tagjánál az árfolyamnyereségnek az adózás előtti eredményből történő levonását – a képviselői indítvány célja a részesedéscserét akadályozó rendelkezést semlegesítése. A javaslat ugyanis lehetővé teszi, hogy ha a cserevel érintett részesedésre korábban nem realizált árfolyamnyereség miatt adózás előtti eredménycsökkentést érvényesített a tag, és emiatt a kivezetéskor növelnie kell az adózás előtti eredményét, akkor – kedvezményezett részesedéscsere esetén – e növelő tétel is figyelembe vehető csökkentésként, kvázi árfolyamnyereségként.

Változtatlan azonban az az előírás, hogy a részesedéscsere adóévében levont összeggel növelni kell az adózás előtti eredményt, ha csökken a részesedés értéke, vagy azt – nem kedvezményezett részesedéscsere vagy nem kedvezményezett átalakulás miatt – kivezetik a nyilvántartásból. A növelő tétel összesen a csere adóévében csökkentésként számításba vett érték.

Az indítvány szerint a rendelkezést már a 2014. adóévben is alkalmazhatja az adózó saját döntése szerint. Ez azt is jelenti, hogy a döntése később önellenőrzéssel nem változtatható meg.

Szokásos piaci ár

Az indítvány könnyítést tartalmaz az adózók számára, miszerint nem kell a szokásos pia-

ci ártól esetleg eltérő ár miatt módosítani az adózás előtti eredményt, illetve nem kell megállapítani a szokásos piaci árat, ha az adózó a számára jogszabályban előírt kötelezettséget teljesít az állam vagy a helyi önkormányzat részére. Vonatkozik ez arra az esetre is, ha a jogszabály beruházás – az említettek részére történő – átadásáról rendelkezik.

Az indítvány nem hivatkozik a nyilvántartás készítését előíró Tao. törvény 18. § (5) bekezdésre, de nyilvánvaló, ha nem kell megállapítani a szokásos piaci árat, és nem kell korrekciót érvényesíteni, akkor nem kell nyilvántartást sem készíteni.

E rendelkezés – az indítvány szerint – a 2013. adóévi adókötelezettségre is alkalmazható. Tekintettel arra, hogy a 2013. adóévet az adózók többsége már lezárta, az adóbevallást benyújtotta, véleményem szerint a törvényt módosítás hatályba lépése feljogosítja az érintett adózókat önellenőrzésre.

Pölöskei Pálné
okleveles könyvvizsgáló

Nyári munka: hogyan marad a legtöbb pénz a diákok zsebében?

A nyári szünidőben sok fiatal szívesen vállal (vagy vállalna) munkát. A diákokat érdelemserűen az a kérdés foglalkoztatja leginkább, hogy ezért cserebe mennyi pénz marad a zsebében?

A munka törvénykönyve (Mt.) szerint munkavállaló az lehet, aki a tizenhatodik életévét betöltötte, illetve ettől eltérően – az iskolai szünet alatt – munkaviszonyt létesíthet az a tizenötödik életévét betöltött tanuló, aki napközi rendszerű képzés keretében tanulmányokat folytat.

A következőkben arra a kérdésre keressük a választ, hogy a bruttó keresetből mennyi pénz marad a diákmunkásoknál, kiegészítve néhány ezzel összefüggő társadalombiztosítási következménnyel is.

A szünidei munkának talán a legoptimálisabb, és ezért a legerterjedtebb formája az iskolaszövetkezet tagjaként történő munkavégzés. Ez azt jelenti, hogy a diák (pontosabban a nappali tagozatos tanuló vagy hallgató) az iskolaszövetkezettel köt szerződést egy harmadik személynél folytatott munkavégzésre. Ebben az esetben az iskolaszövetkezet a munkáltató, de a tényleges munkavégzésre a szolgáltatás fogadójánál kerül sor, aki ugyancsak adhat utasítást a munkavállalónak.

Az iskolaszövetkezet nappali tagozatos tagjára az 1997. évi LXXX. törvény 5. § (1) b) pontja értelmében nem terjed ki a biztosítás. Ennek közvetlen pozitív hozadéka, hogy a bérét nem terheli semmilyen társadalombiztosítással összefüggő kötelezettség sem, azaz a munkáltató nem fizet utána szociális hozzájárulási adót, és nem von le tőle egyéni járulékokat.

Ennek viszont az a hátránya, hogy a diákot e jogviszonya alapján semmilyen társadalombiztosítási ellátás (például táppénz) nem illeti meg, és üzemi baleset esetén sem jogosult baleseti ellátásra.

A járulékfizetés alóli mentesség ugyanakkor nem jelenti azt, hogy dolgozó diák bruttó munkabére megegyezik a „nettójával”, hiszen a 16 százalékos személyi jövedelemadót a kifizető természetesen levonja.

Amennyiben a foglalkoztatásra nem iskolaszövetkezeten keresztül kerül sor, akkor arra a jogviszonyra társadalombiztosítási szempontból is az általános szabályok vonatkoznak. Ez például munkaviszony esetében azt jelenti, hogy a foglalkoztatónak a diákot biztosítottként be kell jelentenie, és a bére után meg kell fizetnie a 27 százalékos szociális hozzájárulási adót, illetve a már említett 16 százalékos személyi jövedelemadón túl a munkabéréből le kell vonnia a 10 százalékos nyugdíjjárulékot és a 8,5 százalékos egészségügyi és munkaerő-piaci járulékot.

A járulékfizetésért cserébe viszont valamennyi társadalombiztosítási ellátás megilleti a diák munkavállalót, keresőképtelensége esetén akár táppénzt is kaphat, sőt nyugdíj-szolgálati időt is szerez. Ez utóbbi kissé mosolygatóan hangzik mintegy fél évszázaddal a nyugdíjjogosultság előtt. A tapasztalatok szerint ugyanakkor a jelenleg nyugdíj előtt állók közül nagyon sokan próbálják bizonyítani, hogy hajdanában szünidei munkavállalóként nyugdíjjárulékot fizetettek.

Ugyancsak nincs járulékfizetési kötelezettsége és teljes körű biztosítása az egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai időnyomunka, alkalmi munka) keretében alkalmazott munkavállalónak, de jogosultságot szerez nyugellátásra, baleseti egészségügyi szolgáltatásra, valamint állskeresési ellátásra.

Az ilyen jogviszonyból származó jövedelem után személyi jövedelemadó sem terheli a dolgozót, amennyiben a kapott jövedelem összege nem haladja meg a minimálbér napi összegét, azaz a 4670 forintot. Az a fölötti rész után viszont 16 százalékos személyi jövedelemadót kell fizetni.

Végül figyelmeztetnünk kell arra, hogy amennyiben a diák a szünidőben végzett munkájáért bármilyen formában adóköteles jövedelmet ér el, akkor a következő évben szja-bevallást kell benyújtania.

OLVASSA EL korábbi írásunkat is, amelyben arra hívtuk fel a figyelmet, hogy a 18. életévét be nem töltött munkavállaló fiatal munkavállalónak minősül, és ennek megfelelően több, az általánostól eltérő szabály is védi: szigorú szabályok: így lehet fiatal munkavállalókat dolgoztatni

Széles Imre

Megint módosul az áfatörvény: itt vannak a részletek

Egyes szolgáltatások teljesítési helyének felülvizsgálatát célzó változásokat is tartalmaz az Országgyűlés elé terjesztett adótörvény-módosítási javaslatcsomag. Emellett tovább bővül a fordított adózás hatálya alá tartozó termékek köre.

Utolsó felvonásához érkezünk annak a – elsősorban a szolgáltatások teljesítési helyének felülvizsgálatát célzó – folyamatnak, amely 2010-ben kezdődött el. A nemrégiben a parlament elé terjesztett törvénymódosítási javaslat (T/264) az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvényt (áfatörvény) érintő részének legalábbis ez adja a gerincét.

Az európai uniós jogharmonizáció jegyében most a telekommunikációs, a rádiós és audiovizuális média, valamint az elektronikus úton nyújtott szolgáltatások kerültek terítékre. Mindhárom szolgáltatáscsoport teljesítési helyét 2015-től kezdve egységesen az igénybevevő letelepedettségi helye határozza meg, ha pedig nincs ilyen, akkor a lakóhelye vagy a szokásos tartózkodási helye számít annak, amennyiben a szolgáltatást nem adó-alanyak nyújtják.

Ez a változtatás szervesen illeszkedik abba a reformtörekvésbe, melynek lényege, hogy a forgalmiadó-bevétel – az ott hatályos adómértékeknek megfelelően – azt az országot (tagállamot) illesse, ahol a terméket/szolgáltatást elfogyasztják, felhasználják.

A teljesítés helyének változásához szintén szervesen kapcsolódik egy másik európai

A legutolsó fordulat az időszakos elszámolás módosításában

Teljes visszakozerásra utal az Országgyűlés törvényalkotási bizottságának tegnap elfogadott úgynevezett összegző módosítási javaslata az általános forgalmi adóról szóló törvény úgynevezett időszakos ügyletekre vonatkozó eredetileg indítványozott halasztásával kapcsolatban.

Emlékeztetőül: a 2007. évi CXXVII. törvény (Áfa tv.) 58. §-a hivatkozott törvényhely új szabályainak fél évvel történő elhalasztását nemrégiben egyéni képviselői törvénymódosító javaslat indítványozta (száma: T/168), mondván ez a megfelelő felkészülés érdekében szükséges. Nos, úgy tűnik ez az újabb haladék sem bizonyult alkalmas eszköznek a ke-délyek lecsillapítására.

A törvényalkotási bizottság javaslata ugyanis egyenesen már a jelenlegi szabályok továbbtétetését javasolta, és pedig rendszerűen, tehát nem átmeneti jelleggel. Miután tegnap a Parlament áldását adta a bizottsági javaslatra, mindennemű megkülönböztetés nélkül mindazoknál, akik részletfizetésben vagy határozott időre szóló elszámolásban állapodtak meg, a teljesítés változatlanul az ellenérték megtérítésének esedékessége (határideje) lesz, amelyre az adott részlet vagy elszámolás vonatkozik (Áfa tv. 58. § (1) bekezdése).

Mivel azonban egyáltalán nem biztos, hogy ez régi-új szabály július 1-jéig hatályba lép, miként ennek lehetőségével az összegző javaslat indokolása maga is számol, ezért a jogfolytonosságot egy sajátos átmeneti rendelkezéssel próbálják megteremteni. Ennek lényege, hogy július 1-jéi változás ide vagy oda, az esetleg később hatályba lépő régi-új szabályokat visszamenőleg, azokra a részletfizetési vagy időszakos elszámolási ügyletekre kell alkalmazni, amelyeknél a kezdet és az ahhoz fűzött fizetés esedékessége egyaránt június 30-át követi (Áfa tv. 284. §-a). Ez a megoldás nyilván akkor lehet hatékony, ha az ilyen értelemben vett törvényhozási késedelem csupán pár napos, legfeljebb egy-két hetes, magyarán kis kitérő után még július hónap első felében megtörténik az „eredeti – értsd: a jelenlegi, június végéig tartó! – állapot helyreállítása”.

uniós szintű prioritás aprópénzre váltása, az úgynevezett egyszerűbb közös hozzáadott-értékadó-rendszer működtetése, aminek célja, hogy az adózók válláról minél több adminisztrációs terhet vegyen le.

Ezért 2015-től kezdve az ilyen, határokon átvitelő szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások számára megnyílik az „egyablakos rendszer” (One Stop System – OSS) igénybevételeének lehetősége. Ahogy arra a kifejezés maga is képes utal, az érintettnek elegendő csak egy tagállamban adóalanyként nyilvántartásba vettetnie magát (de még abban az esetben is, ha a szolgáltató egyáltalán nem telepedett le az Európai Unió egyik tagállamában sem). Az itt „nyitott” ablakon keresztül kell nem csak az adott tagállamot megillető forgalmi adót bevallania és megfizetnie, hanem az összes többi olyan tagállamot megillető adókat is, ahol letelepedés nélkül szolgált.

Az egyablakos rendszer 2015. január 1-jei élesbeni indítása adja a magyarázatát annak, hogy a parlamentnek miért most, s nem a szokásos őszi adócsomag keretében kell ezzel az üggyel foglalkoznia. Az adózók és a tagállami adóhatóságok zökkenőmentes felkészülése érdekében ugyanis az ezt támogató eljárásjogi és igazgatási szabályoknak már ez év október 1-jén hatályba kell lépniük.

Ez egyben azt is jelenti, hogy az egyablakos rendszernek számos olyan gyakorlati összefüggése van, amely az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvényt (Art.) érinti. A hazai alkotású jog tehát – hasonlóan a más tagállamban letelepedett adóalanyokat megillető utólagos adó-visszaigényléshez – itt is két törvény (áfátörvény plusz Art.) együttes szabályozására épül.

Az adócsomag másik áfatörvényt érintő vonatkozása a fordított adózás hatókörének további tágítása. Az irányelvi felhatalmazás azonban ezt csupán átmeneti rendelkezés formájában, határozott időre szólóan engedi meg, így az egyes acélipari termékek értékesítésére kiterjesztett fordított adózás csak 2015 és 2018 között lesz alkalmazható. (Megjegyzendő: a határidő tekintetében ugyanez a korlát érvényes – az egyes gabonaféleségek mellett – az üvegházhatású kibocsátási egységek átruházására is!)

A termékkört külön melléklet – tételesen, vámtarifaszámra való hivatkozással – határozza meg a törvénymódosítási javaslat 17. oldalán. Az adózási szabályok a tervek szerint igazodnának a jelenlegihez, azzal a kiegészítő megszorítással, hogy ha a konkrét ügyletre egyébként a használtcikk-kereskedelemre vonatkozó különös szabályok vonatkoznak (áfátörvény XVI. fejezete), akkor az kizárja a fordított adózás alkalmazhatóságát.

dr. Csobánczy Péter

Lakás, termőföld bérbeadása: mikor kell adószám, hogyan kell számlázni?

Amennyiben magánszemély termőföldet ad bérbe, azaz haszonbérleti díj címén tesz szert jövedelemre, akkor az – bizonyos feltételek mellett – adómentes, míg ha a lakását, nyaralóját hasznosítja ily módon, úgy számolnia kell az adó-, és adott esetben egészségügyi hozzájárulás fizetésével is. Vajon a számla kiállításakor is ügyelni kell a részletekre, azaz mit írjunk a számlára? Esetleg adható másféle bizonylat is?

I. Lakás bérbeadása

Lakás bérbeadásánál elsőként azt kell tisztáznunk, hogy ki adhat bérbe lakást. Pofonegyszerűnek tűnik a válasz: nyilvánvalóan az, akinek van olyan lakása, amit éppen nem használ.

A valóság sem sokkal bonyolultabb ennél, de azon túlmenően, hogy valakinek van egy üresen tátongó lakása, arra is szükség lehet, hogy a leendő bérbeadó tevékenysége megkezdése előtt adószámot kérjen, azaz bejelentkezzen az állami adóhatósághoz (NAV).

Abban az esetben kell adószámot kérni, ha a magánszemély egyéni vállalkozóként szeretné bérbeadni az ingatlanát. Amennyiben már amúgy is egyéni vállalkozó, de más a tevékenysége – mondjuk fodrász vagy víz-szerelő –, akkor a bérbeadás miatt nem kell külön adószámot kérnie, az egyéni vállalkozói adószámát használja ebben az esetben is.

Egyéni vállalkozástól függetlenül kell az adószám akkor is, ha a bérbeadó áfat szeretne felszámítani a bérleti díjra. Alapesetben az ingatlan-bérbeadás (néhány kivételtől eltekintve) áfamentes tevékenység, de a törvény megengedi, hogy az adókötelezettséget válassza a bérbeadó.

Kell az adószám akkor is, ha a magánszemély olyan ingatlant, ingatlanrészt ad bérbe, amely a fentiekhez képest kivételt jelent, azaz áfaköteles a bérbeadás. Ilyen például a kereskedelmi szálláshely-szolgáltatás (turisták számára szobák kiadása).

Nem nélkülözhető továbbá az adószám akkor sem, ha a magánszemély kereskedelmi kapcsolatot létesít az Európai Közösség más tagállamában illetőséggel bíró adóalannyal (vállalkozással). Kereskedelmi kapcsolat e tekintetben a termékbeszerzés és értékesítés valamint a szolgáltatásnyújtás és igénybevétele.

Mikor érdemes azoknak a magánszemélyeknek is adószámot kiváltaniuk, akiknek

ez egyébként nem lenne kötelező? Ilyen indokok egyebek mellett, ha a bérbeadó „számlaképes” akar lenni. Ha a leendő bérlők igénylik, hogy a bérleti díjról számlát kapjanak – például egy kft. bérlő lakást iroda céljára –, akkor a bérbeadó csak úgy tehet ennek eleget, ha adószámot kér a NAV-tól.

Ha a bérlőknek nincs szükségük számlára – mert például magánszemélyek –, akkor nincs szükség adószámra sem, a bérbeadónak nem kell bejelentkeznie az adóhatósághoz.

Fontos megjegyezni, hogy az a bérbeadó, aki rendszeresen, tartósan vagy üzletszerűen végzi ezt a tevékenységet, akkor is áfa-alany, ha nincs adószáma (és nem választotta az áfafizetési kötelezettséget sem). Ebből – egyebek mellett – az következik, hogy a bérbeadónak a bérleti díjról valamilyen „papírt”, vagyis számviteli bizonylatot is kell adnia a bérlőnek.

Ez – adószám birtokában – számla, egyéb esetben nyugta, elismervény. Utóbbi bizonylatokon a bérbeadó magánszemélynek fel kell tüntetnie a nevét, és adószám hiányában az adóazonosító jelét.

A bizonylatot a bérbeadó kiállíthatja kézzel, számítógéppel, de vásárolhat a papírboltokban bevételi pénztárbizonylat tömböt is (én ezt javaslom). Számlatömböt csak adószám birtokában lehet beszerezni, a boltban kéri ennek közlését.

II. Nézzük, mi a helyzet azokkal, akik nem a lakásukat, hanem termőföldet adnak bérbe!

Az adószám kérdését itt is elsősorban a számlaképesség szükségessége dönti el. Esetükben azonban – a lakásukat, házukat bérbeadókhöz képest – kiemelt kérdés lehet, hogy mi szerepeljen a számlán a nyújtott szolgáltatás megnevezéseként: elég, ha csak annyit ír rá a bérbeadó, hogy „bérleti díj” vagy „haszonbérleti díj”?

A haszonbérlet és a „sima” bérbeadás közötti különbség ugyanis adózási szempontból nagyon fontos. Bír-e jelentőséggel a számla kiállítására is?

A haszonbérlet kérdését mind a régi, mind az új Ptk. külön fejezetben tárgyalja azzal, hogy – a törvényben megfogalmazott kivételektől eltekintve – a haszonbérletre a bérleti szerződésre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni. Ebben a vonatkozásban tehát ingatlan-bérleti díj a haszonbérleti díj is.

Picit tovább kutakodva azt látjuk, hogy a KSH-besorolás alapján a haszonbérbeadás a 6820 – Saját tulajdonú, bérelt ingatlan bérbeadása, üzemeltetése kódon belül a 682003 szám alá tartozik. Lényegében tehát oda ▶

sorolható, ahová az szja-törvény szabályai szerint adóköteles lakásbérbeadás is.

A szerződés tartalmára vonatkozóan azonban – a kötelező írásbeliségen túlmenően – a Ptk. tartalmaz kikötéseket is, amelyek specifikusan megkülönböztetik e bérleti jogviszonyt a többi bérlettől, amellyel, hogy általánosságban a bérletre egyébként vonatkozó szabályok is alkalmazandók. Továbbá az szja-törvény a termőföld bérbeadásából származó jövedelem adómentességéhez a bérleti szerződéssel szemben támaszt követelményeket (1. számú melléklet 9.4 pont).

Ennek megfelelően – véleményem szerint – a jövedelem adómentességét elsődlegesen a szóban forgó előírásoknak megfelelő szerződés támasztja alá, és nem a bérleti díjról kibocsátott számla, számviteli bizonylat (feltevése persze, hogy egyébként az áfatörvény és az Szt. számlával, számviteli bizonylattal szemben támasztott követelményeinek a kibocsátott dokumentum megfelel).

Az áfatörvény X. fejezete tartalmazza a számlakiállítással kapcsolatos szabályokat. Ezek között a számla kötelező adattartalma kapcsán a termék, a szolgáltatás KSH besorolási számát nem írja elő a számla kötelezően feltüntetendő adataként, annak megadását a bizonylatot kibocsátó adóalany döntésére bízza (169. § f) pont).

Az szja-törvény korábban idézett pontja szerinti, illetve a tartalmában a Ptk. (régii Ptk. 452–461. §, új Ptk. 6:349–6:356. §) követelményeinek eleget tevő szerződés mellett tehát – véleményem szerint – elégséges a „bérleti díj” kitétel is a számlán, de az sem árt, ha emellett a haszonbérbeadásra utaló KSH besorolási számot is feltüntetik.

Sinka Júlia, adó- és számviteli tanácsadó

AJÁNLÓK:

Amit a nyugdíjba menetelről és a nyugdíj rögzítéséről tudni kell

Ki, mikor mehet öregségi nyugdíjba? Ki vásárolhat szolgálati időt? Mit jelent és milyen következménnyel jár a nyugdíj rögzítése? Összefoglaltuk.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer 2012. január 1-jétől történt átalakítását követően saját jogú öregségi nyugdíj megállapítására kizárólag az öregségi nyugdíjkorhatár betöltésétől, illetve nők esetében nyugdíjkorhatárra tekintett nélkül a 40 évi jogosultsági idő megléte esetén nyílik lehetőség.

A társadalombiztosítási öregségi nyugdíjra jogosító öregségi nyugdíjkorhatára annak, aki ■ 1952. január 1-je előtt született, a betöltött 62. életév,

■ 1952-ben született, a 62. életév betöltését követő 183 nap,

■ 1953-ban született, a betöltött 63. életév,

■ 1954-ben született, a 63. életév betöltését követő 183 nap,

■ 1955-ben született, a betöltött 64. életév,

■ 1956-ban született, a 64. életév betöltését követő 183 nap,

■ 1957-ben vagy azt követően született, a betöltött 65. életév.

A fentiek alapján tehát az idei évben a nyugdíjkorhatár betöltés alapján, a születési évüknek megfelelően öregségi nyugdíjat kizárólag az 1952. év első félévében született személyek, illetve az 1952. előtt született személyek vehetnek igénybe. Az 1952. év második félévében született személyek öregségi nyugdíjra legkorábban 2015-ben szerezhetnek jogosultságot.

Winkler Róbert

A teljes cikket itt olvashatja el:

<http://ajanlo.adozona.hu/nyugdijrogzites>

Vállalkozók százezrei kerülhetnek bajba: itt a Kúria ítélete

Nem elég egy papírlapon kifüggeszteni a vállalkozás nevét a cégbírósághoz székhelyként megjelölt címen, az adózónak rendelkezésre is kell állnia arra az esetre, ha az adóhatóság meg kívánja vizsgálni a székhely valóságát – derül ki a Kúria nemrégiben hozott ítéletéből.

Az elsőfokú adóhatóság vizsgálta a felperes székhelyének valóságát. Megállapította, hogy a székhelyet cégtábla nem jelzi, a helyszínen a felperest nem lehet fellelni, az ingatlan kezelője nem ismeri a felperest. Erre tekintettel első fokozatú határozattal – az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 24/A § (1) bekezdés b) pontja alapján – elrendelte a felperes adószámának felfüggesztését.

A felperes 2011. augusztus 31-én terjesztett elő az adószáma alkalmazása felfüggesztésének megszüntetése iránti kérelmet. A felfüggesztés okát elismerte, és előadta, hogy a törvényes működést a székhely más címre történő áthelyezésével helyre kívánja állítani. A későbbiekben viszont visszavonta a vállalkozás cégnyilvántartás-változás bejegyzésére irányuló kérelmét.

Az elsőfokú adóhatóság újabb székhelyvizsgálatot tartott az eredeti címen. Ekkor egy A4-es papíron ki volt függesztve, hogy a

felperes az adott helyen működik, de az elhanyagolt állapotú épületben senkit nem találta az ellenőrök. Ezért az elsőfokú hatóság, az alperes által helyben hagyott határozatával elutasította a kérelmet.

adozona.hu

A teljes cikket itt olvashatja el:

<http://ajanlo.adozona.hu/veszelyvallalkozokra>

Így trükköznek a cégek a munkaidő-nyilvántartással

A munkáltatók kötelesek naprakészen nyilvántartani a teljesített rendes és rendkívüli munkaidő, a készenlét kezdő és befejező időpontját, továbbá a szabadság tartamát is. Ennek ellenére sok esetben elmarad a munka- és pihenőidő nyilvántartása, helyette beléptető rendszer működik, vagy az sem, esetleg a nyilvántartás nem a valós adatokat tükrözi. Megvizsgáltuk az elméletet és a mögötte rejlő gyakorlatot.

A munka törvénykönyve (Mt.) előírja a nyilvántartási kötelezettséget, de arról külön nem rendelkezik, hogy azt milyen formában kell vezetni. Mind a papíralapú, mind az elektronikus formában készített nyilvántartás megfelelő, a lényeg, hogy olyan módon készüljön el, hogy abból később is hitelesen visszakéreshetők legyenek a munka- és pihenőidővel kapcsolatos adatok. A munkaidő nyilvántartására legtöbbször a jelenléti ív vagy az elektronikus beléptetői rendszer alkalmazásával kerül sor.

A szabadság kiadása általában az erre rendszeresített szabadság-nyilvántartó könyvben vagy kartonon történik. Bár arról nem rendelkezik az Mt., hogy a munkaközi szünet kiadását is dokumentálni kellene, azonban a későbbi jogviták elkerülése érdekében ezt is célszerű nyilvántartani.

Dr. Hajdu-Dudás Mária

A teljes cikket itt olvashatja el:

<http://ajanlo.adozona.hu/munkaidonyilvantartas>

Itt a törvénymódosítás: többen kaphatnak lakáshitel-támogatást

Még a nyári szünet előtt megszavazhatják az egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló T/264. számú törvényjavaslatot, amely egyebek mellett a személyi jövedelemadóról szóló (szja) törvényt érintő módosításokat is tartalmaz. A javasolt változtatások kiterjesztik a munkáltatói „mentőövet” azok körében, akik a hatályos rendelkezések szerint eddig nem kaphattak adómentesen a bedőlt lakáscélú hitelt kiváltó munkáltatói támogatást.

A törvénymódosítás révén három változásra lehet számítani:

1.) Az egyik indítvány azok problémáját orvosolja, akik nem banktól, hanem pénzügyi vállalkozástól vettek fel lakáscélú hitelt. Ők kiszorulnak a munkáltatói segítség lehetőségéből, mivel a jelenlegi rendelkezés csak a hitelintézettől felvett hitelt említi.

A módosítás következtében a szja-törvény 1. számú mellékletének az egyenlő helyzetben levő hiteladósok egyenlő elbánásban történő részesítése érdekében kiegészül a 2.7. pontja szerint adómentes lesz

„a munkáltató által lakáscélú felhasználásra a munkavállalónak hitelintézet vagy a kincstár útján, annak igazolása alapján, a 9.3. pontban és az adópolitikáért felelős miniszter rendeletében meghatározott feltételek és eljárás szerint nyújtott, vissza nem térítendő támogatás (ideértve a munkáltató által lakáscélú felhasználásra nyújtott kölcsön elengedett összegét, továbbá a lakáscélú felhasználásra hitelintézettől vagy korábbi munkáltatótól felvett hitel visszafizetéséhez, törlesztéséhez, a hitelhez kapcsolódó más kötelezettségek megfizetéséhez nyújtott támogatást is) a vételár, a teljes építési költség vagy a korszerűsítés költségének 30 százalékáig, de több munkáltató esetén is a folyósítás évét megelőző négy évben ilyenként folyósított összegekkel együtt legfeljebb 5 millió forintig terjedő összegben, feltéve, hogy a lakás szobaszáma nem haladja meg a lakáscélú állami támogatásokról szóló kormányrendeletben meghatározott méltányolható lakásigényt (lakáscélú munkáltatói támogatás), azzal, hogy lakáscélú munkáltatói támogatásra vonatkozó rendelkezések alkalmazásában pénzügyi vállalkozástól lakáscélú felhasználásra felvett hitel lakáscélú felhasználásra hitelintézettől felvett hitellel esik egy tekintet alá”.

Surányi Imréné adószakértő

A teljes cikket itt olvashatja el:

<http://ajanlo.adozona.hu/bovulazadomentes>

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK

Lízingelt személyautó áfa-visszaigénylése

Egy kft. lízingel egy személygépkocsit, 36 hónapig bérleti díjat fizet, és ha a 36. hónap után maradványértéken meg akarja vásárolni a személygépkocsit, akkor kerül a tulajdonába. Kérdésem az, hogy a bérleti díj áfáját vissza lehet-e igényelni?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA:

Ha a lízingszerződés szerint nem biztos, hogy a lízingbe vevő a tulajdonjogot a futamidő végén megszerzi, és erről csak a futamidő végén döntenek – azaz nyílt végű lízingről van szó, mint a kérdésben bemutatott esetben –, akkor az az áfatörvény szerint nem termékértékesítés (azaz nem személygépkocsi vásárlás), hanem szolgáltatásnyújtás (bérbeadás).

Ekkor az egyes bérleti díjakban előzetesen felszámított áfa levonható, az áfatörvény 120.§-ában részletezettek figyelembevételével, azaz csak abban az arányban, amilyen arányban a járművet a vállalkozás adóköteles tevékenységéhez hasznosítja.

A bérleti időszak zárultával, az adásvételi szerződés szerint a személygépkocsi vételárában foglalt áfa viszont már nem vonható le az áfatörvény 124.§-nak tiltó rendelkezései miatt, kivéve az adótörvény 125.§-ában részletezett esetköröket (például, ha a járművet továbbértékesítési céllal szerezték be).

Sinka Júlia adó- és számviteli tanácsadó

Külföldről származó tőzsdei jövedelem adózása, bevallása

Az alábbiakban szeretném a segítségét kérni: ha egy magánszemély Magyarországon interneten keresztül tőzsdei ügyleteket bonyolít, melyből jövedelme/vesztesége származik, akkor azt itthon az szja-bevallásában hová, milyen adatokkal kell beállítania? Ezt milyen adók terhelik? Csak szja? Milyen nyilvántartást, kimutatót kell/kellene vezetnie a veszteségek, nyereségek megállapításához?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA:

Magyarországon a befektetési tevékenységből származó jövedelmek utáni adózást az szja-törvény szabályozza.

Kérdése az ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelemre vonatkozik.

Ellenőrzött tőkepiaci ügyletből (ETÜ) származó jövedelemnek minősül a magánszemély által kötött ellenőrzött tőkepiaci ügylet(ek) alapján – ideértve a magánszemélyt megillető választás szerint e § rendelkezéseinek hatálya alá vont tőkepiaci ügylet is – az adóévben elért pénzben elszámolt ügyleti nyereségek (ide nem értve, ha az kamatjövedelem, vagy ha az ügylet alapján tartós befektetésből származó jövedelmet kell megállapítani) együttes összegének (összes ügyleti nyereség) a magánszemélyt terhelő, az adóévben pénzben elszámolt ügyleti veszteségek és az ügyletkötésekhez kapcsolódó, a befektetési szolgáltató által felszámított díjak együttes összegét (összes ügyleti veszteség) meghaladó része.

Ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó veszteségnek minősül az összes ügyleti veszteségnek az összes ügyleti nyereséget meghaladó összege.

E törvény alkalmazásában ellenőrzött tőkepiaci ügyletnek minősül a befektetési szolgáltatóval, vagy befektetési szolgáltató közreműködésével a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló törvény szerint meghatározott – csereügyletnek nem minősülő – pénzügyi eszközre (ide nem értve a zárt körben kibocsátott értékpapírt), árua kötött ügylet, valamint a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvény szerinti pénzügyi szolgáltatás keretében, illetve a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló törvény szerinti szolgáltatás keretében devizára/valutára kötött, pénzügyi elszámolással lezáródó azonnali ügylet, bármely esetben akkor, ha az megfelel az említett törvények ügyletre vonatkozó rendelkezéseinek. Ide nem értve az olyan ügyletet, amelynek teljesítése a befektetési szolgáltatót megbízó, és/vagy az általa képviselt felek (a magánszemély, és/vagy vele akár közvetve is érintkező közösségben lévő bármely személy) által meghatározott – a szokásos piaci értéktől eltérő – ár alkalmazásával történik, és

a) amely a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF) által felügyelt tevékenység tárgyát képezi,

b) amelyet bármely EGT-államban, vagy egyébként olyan államban működő pénzpiacra tevékenységet folytató befektetési szolgáltatóval vagy befektetési szolgáltató közreműködésével kötöttek, amely állammal Magyarországnak van a kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezménye, és

ba) az adott állam hatáskörrel rendelkező felügyeleti hatósága által felügyelt tevékenység tárgyát képezi, és

bb) ha az adott állam nem EGT-állam, akkor biztosított az említett felügyeleti hatóság és a PSZÁF közötti információcsere, és

bc) amelyre vonatkozóan a magánszemély rendelkezik az adókötelezettség megállapításához szükséges, az adóévben megkötött valamennyi ügylet minden adatát tartalmazó, a befektetési szolgáltató által a nevére kiállított igazolással.

Az e törvény és az adózás rendjéről szóló törvény szerint kifizetőnek minősülő befektetési szolgáltató az általa kiállított bizonylatok (teljesítés-igazolások) alapján az adóévet követő év február 15-éig – a magánszemély nevének, adóazonosító számának feltüntetésével – adatot szolgáltat az állami adóhá-

tóshoz a magánszemély adóévben megvalósult ügyleteiben megszerzett bevételekről.

Az ellenőrzött tőkepiaci ügylettel összefüggésben a befektetési szolgáltatót adó(adóelőleg)-levonási kötelezettség nem terheli. Azt a magánszemély az éves bevallási kötelezettsége során teljesíti (53-as bevallás).

A jövedelmet és az adót a jövedelmet szerző magánszemély az ellenőrzött tőkepiaci ügylet(ek)ről a befektetési szolgáltató által kiállított bizonylatok (teljesítés-igazolások), illetőleg saját nyilvántartása alapján – az árfolyamnyereségre irányadó szabályokat is értelemszerűen figyelembe véve – állapítja meg, az adóévről benyújtandó bevallásában vallja be, valamint az adót a bevallás benyújtására előírt határidőig fizeti meg.

Ha a magánszemély az adóévben és/vagy az adóévet megelőző évben, és/vagy az adóévet megelőző két évben ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó veszteséget ér(t) el, és azt a veszteség keletkezésének évéről szóló adóbevallásában feltünteti, akkor adókiegyenlítésre jogosult, amelyet az adóbevallásában megfizetett adóként érvényesíthet.

Az említett adókiegyenlítés az adóévben és/vagy az azt megelőző két évben bevallott, ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó veszteségnek és a bevalláskor hatályos adókulcsnak a szorzata, csökkentve az adóévet megelőző két év bármelyikéről szóló adóbevallásban ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó veszteség miatt már érvényesített adókiegyenlítéssel, de legfeljebb a lenti szerint meghatározott összeggel.

Az említett összeg az adóévben és/vagy az azt megelőző két évben bevallott, ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelem adója, csökkentve az adóévet megelőző két év bármelyikéről szóló adóbevallásban ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó veszteség miatt már érvényesített adókiegyenlítéssel.

Árfolyamnyereségnek minősül – az értékpapírnak ellenőrzött tőkepiaci ügyletben történő átruházása esetén – az értékpapír névértékéből, legfeljebb azonban az elért bevételből az a vagyoni érték, amely az átruházó magánszemélynél a 77/A. § (2) bekezdésének b) pontja, valamint – az (5) bekezdésében említett esetek kivételével – c) pontja, továbbá d)–e) pontja alapján nem minősült bevételnek, csökkentve az értékpapír megszerzésére fordított érték és az értékpapírhoz kapcsolódó járulékos költségek összegével.

E rendelkezései helyett a kereskedelmi árut átruházó magánszemély által az ellenőrzött tőkepiaci ügylet révén pénzben megszerzett bevétel adókötelezettségére az önálló tevékenységből származó jövedelemre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni,

ha az ügylet a kereskedelmi áru tényleges átadásával szűnik meg.

Összefoglalva:

- az ETÜ-be tartozik a tőzsdén, illetve devizapiacra elért hozam;
- a pénzügyi szolgáltató, a bróker cég PSZÁF-engedéllyel kell rendelkezzen; ennek hiányában más szabályok érvényesek (a pénzügyi szolgáltató székhelye az Európai Unióban belül van, és a saját országában aktív pénzügyi felügyelettel rendelkezik);
- az adóévben elért hozamot a következő naptári év szokásos szája-bevallás határidejéig (magánszemélyek esetén május 20-ig) köteles az adózó bevallani és megfizetni;
- az adó mértéke 16 százalék; az újonnan bevezetett eho nem terheli az ily módon szerzett jövedelmet;
- az adózó jogosult az adókiegyenlítésre, amely alapjául az adóévet megelőző maximum kettő adóév vehető alapul;
- a bróker cégnek biztosítania kell a tételes elszámolás lehetőségét, azaz a nyertes és vesztes ügyletek is látszanak az igazolásokon.

A 16 százalékos adóteher a lezárt pozíciókra vonatkozik. A lebegő (floating) pozíciók felett nem rendelkezünk, ezért azokat nem kell számításba venni.

A nyereséges ügyletekből ki kell vonni a költségeket (spread, commission, jutalék a hozamból stb.), valamint a lezárt veszteséges pozíciók összegét. Az így kapott nettó végeredmény – amennyiben az pozitív – képezi a 16 százalékos adó alapját.

Az aktuális adóév mindig január 1-től december 31-ig terjed, vagyis az ez idő alatt keletkezett nyereséget kell figyelembe venni (a veszteségekkel együtt, természetesen).

A keletkezett nyereség visszautalás nélkül is bevallásköteles!

Az szája-bevallásban a negatív eredményeket is fel kell tüntetni.

Az adókiegyenlítés lényege az, hogy a magánszemély akkor jogosult adókiegyenlítésre, ha az adóévben és/vagy az azt megelőző két adóévben egyaránt volt tőzsdei ügyletből származó jövedelme és tőzsdei ügyletből származó vesztesége is.

Az igénybe vehető adókiegyenlítés összege az adóévet megelőző két évre eső tőzsdei ügyletből származó veszteség és az ebben az időszakban érvényes adómérték szorzata (a tőzsdei ügyletből származó veszteség „adója”) csökkentve az ebben az időszakban már igénybe vett adókiegyenlítés összegével.

Bevallás a kapott igazolások alapján (53-as bevallás 04. oldal 172. sor). Javasolunk, forduljunk szakemberhez!

Juhász Tibor okleveles nemzetközi és ellenőrzési adószakértő

Gyed-kérdés

2013 januárjától szerződéses munkaviszonyban álllok 2014. augusztus 31-éig. Jelenleg terhes vagyok, és táppénzen. A szülés várható ideje: 2015. január 10. 2014. szeptember 1-jétől elmennék munkanélkülinek, körülbelül másfél hónapig kapom az ellátást. Utána elhelyezkedek dolgozni, és december 10-étől valószínű, hogy terhességi-gyermekágyi segélyre szeretnék menni. Szíveskedjenek megírni, hogy jogosult leszek-e terhességi-gyermekágyi segélyre és gyedre! Miből számolják a gyedet és a terhességi-gyermekágyit? Esetleg, ha még egy gyermeket vállallok, amikor gyesen vagyok, akkor jár-e ismét a gyed?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA:

Terhességi-gyermekágyi segély annak jár, aki a szülést megelőzően két évben belül 365 napon át biztosított volt, és

- a biztosítás tartama alatt vagy
- a biztosítás megszűnését követő 42 napon belül szül, vagy
- a biztosítás megszűnését követően 42 napon túl baleseti táppénz folyósításának az ideje alatt vagy a folyósítás megszűnését követő 28 napon belül szül.

Az Ön által leírtak szerint a feltételek fennállnak, így terhességi-gyermekágyi segélyre jogosult.

Gyermekgondozási díjra jogosult

- a biztosított szülő, ha a gyermekgondozási díj igénylését – a gyermeket szülő anyja esetén a szülést – megelőzően két évben belül 365 napon át biztosított volt,
- a terhességi-gyermekágyi segélyben részesült anyja, ha a biztosítási jogviszonya a terhességi-gyermekágyi segély igénybevételenek időtartama alatt megszűnt, azonban terhességi-gyermekágyi segélyre való jogosultsága a biztosítási jogviszonyának fennállása alatt keletkezett és a szülést megelőzően két évben belül 365 napon át biztosított volt,

és a gyermeket saját háztartásában neveli. Az Ön által leírtak szerint a gyermekgondozási díj feltételei is fennállnak.

Terhességi-gyermekágyi segélyt és a gyermekgondozási díjat főszabály szerint az ellátásra jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző naptári évben elért, pénzbeli egészségbiztosítási járulék alapját képező jövedelem naptári napi átlaga alapján kell megállapítani.

Ha a biztosított a megelőző évben nem rendelkezett legalább 180 naptári napi jövedelemmel, akkor az ellátás összegét a jogosultság kezdő napját megelőző 180 naptári

napi jövedelem napi átlaga alapján kell megállapítani.

180 naptári napi jövedelmet legfeljebb a jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző naptári év első napjáig lehet figyelembe venni, ha a biztosítási idő folyamatos.

A jelenleg hatályos szabályok alapján abban az esetben is jár Önnek a gyermekgondozási díj, ha a gyes idejétartama alatt újabb gyermeket vállal.

Dr. Radics Zsuzsanna
tb-szakértő

Öröklés vállalkozó halálakor

A vállalkozó halálát követően a második felesége özvegyi jogon folytatja a vállalkozást. Az elhunytnak az előző feleségétől van egy lánya. A lánya az örökös a nem vállalkozásban lévő dolgai után, de a vállalkozás eszközeivel ki rendelkezik, kié a tulajdon? Vagy azt csak addig használja az özvegy, ameddig a vállalkozást folytatja? Az özvegynek jogában van-e eladni a tárgyi eszközöket? Még zajlik a hagyatéki eljárás. Amíg le nem zárul, addig az özvegy nem tehet semmit, s utána is csak az örökös beleegyezésével adhatja el a vállalkozás eszközeit? Eladáskor egyébként áfás számlát kell kiállítani, és mivel nul-lára leírt tárgyi eszközökről van szó, vele szemben nem lesz költség, tehát az áfán kívül kell-e a vállalkozás nyeresége után 16 százalékát szíj, és az osztalék után 27 százalékát ehózt fizetni?

SAKÉRTÖNK VÁLASZA:

Amennyiben a vállalkozás könyvelésében fel vannak tüntetve a tárgyi eszközök, természetesen ezt csak a vállalkozást megöröklő személy értékesítheti. Az egyéni vállalkozásról szóló törvény alapján:

„17. § (1) Az egyéni vállalkozó halála esetén az egyéni vállalkozó özvegye, özvegy hiányában vagy annak egyetértésével örököse az egyéni vállalkozói tevékenységet folytathatja, ha az egyéni vállalkozói tevékenység folytatását az e törvényben meghatározottak szerint – az ok bekövetkezésétől számított 90 napon belül – bejelenti.”

Ha az özvegy kívánja folytatni a tevékenységet, akkor kizárólag ő jogosult dönteni az

értékesítésről, de ha a hagyatéki tárgyaláson úgy döntenek, hogy nem az özvegy, hanem annak egyetértésével más öröklő az egyéni vállalkozást, akkor a hagyatéki végzésben megjelölt személy értékesítheti a tárgyi eszközöket.

Amennyiben az özvegy el kívánja adni az eszközöket a hagyatéki tárgyalás előtt, akkor a közjegyzőtől ajánlott egy úgynevezett öröklési bizonyítványt kérni, amely igazolja, hogy ő lesz későbbiekben az örökös.

Ha 0-ra leírt tárgyi eszközökről van szó, ezt is áfásan lehet csak értékesíteni. Az adózási kérdés attól függ, hogy milyen adózási körbe jelentkeztek/jelentkeznek be, mert például lehet kata hatálya alá tartozó egyéni vállalkozó is. Az egyéni vállalkozás korábbi adózását kellene ehhez ismerni.

Dr. Szeiler Nikolett
ügyvéd, adótanácsadó

Nyugdíj és eva

Az egyik munkatársunk a nők 40 éves nyugdíjazási lehetőségét kihasználva szeretne nyugdíjba menni, jelenleg 59 éves. Van evás egyéni vállalkozása, amit a jelenlegi 36 órás munkaviszonya mellett végez, és továbbra is szeretné folytatni. A főállású munkaviszonya megszűnik. Ha ténylegesen elmegy nyugdíjba, akkor az evás vállalkozását szüneteltetni kell egy kis időre, vagy elég átjelentkeznie kiegészítő tevékenységet folytató evás vállalkozássá? A másik kérdés a kereseti korlátra vonatkozik, amit az evás vállalkozással szeretne elérni, mint kiegészítő tevékenységet folytató evás vállalkozó. Mi számít keresetnek a korlát meghatározásához: az evás bruttó bevétel, vagy az evaalap 10 százaléka?

Mivel öregségi nyugdíjról van szó, a vállalkozást megszüntetni nem kell, hiszen a vállalkozó a nyugdíjazás napjával automatikusan kiegészítő tevékenységet folytatónak minősül (amit természetesen be kell jelentenie), és ezzel eleget tesz annak a feltételnek, hogy a nyugdíj folyósításának első napján nem áll biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyban.

A kiegészítő tevékenységet folytató evás

egyéni vállalkozó az egészségügyi szolgáltatási járulékon túl 10 százalékos nyugdíjjáru-lékot fizet az evaalap 10 százalékaának alapul vételével. Kereseti korlátjának a számításánál ezt a járulékalapot kell figyelembe vennie.

Széles Imre

Áttérés mikrogazdálkodói számlatükörre

A régi számlatükörben vannak olyan számlaszámok, melyek elnevezése nem egyezik meg a mikrogazdálkodói számlatükör elnevezéssel. Például a 463–464 és a 473. Hogyan tudom a nyitóban ezt megfeleltetni?

SAKÉRTÖNK VÁLASZA:

Az éves beszámolót készítő vállalkozások számára kötelező számlarend nincs, ezért általánosan használható fordítókulcs sem készíthető. Az ajánlások alapján (és a vállalkozások által sajátágaikat figyelembe véve) kialakított számlarendben például a 463–464 számlák a költségvetéssel szembeni kötelezettségek előírására (463) és a kötelezettségek teljesítésére (464) szolgálnak, amelyet a mikrogazdálkodói számlatükör egy számlával old meg. A 473 számla tartalmazza a vállalkozások által fizetendő, a munkáltatót terhelő szociális hozzájárulási adót, a dolgozóktól levont nyugdíjjárulék, valamint egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék összegét, az üzemi kifizetőhellyel rendelkező vállalkozónál a folyósított táppénzeket, illetve egyéb társadalombiztosítási juttatásokat.

A mikrogazdálkodói számlatükör ebből külön számlát ír elő a szociális hozzájárulási adóra, a többi kötelezettségre az „Egyéb állami adóhatósággal szembeni kötelezettség elszámolása” számla szolgál. Általánosan követhető elvként az fogalmazható meg, hogy ismerve az eddig alkalmazott egyes számlák tartalmát, abból ki kell emelni a mikrogazdálkodói számlatükör elnevezése alapján meghatározott tartalomnak megfelelő, a fennmaradó részt pedig az egyéb elnevezésű számlán kell kezelni (ha ilyen nincs, a számlatükör további részletezésével azt elő lehet írni).

Pölöskei Pálné
okleveles adószakértő

Kiadó: Kiadja a HVG Kiadó Zrt.,

1037 Budapest, Montevideo utca 14. Telefon: (+36 1) 436-2001 (HVG központ), Fax: (+36 1) 436-2014, E-mail: adozona@adozona.hu

Termékmenedzser: Vörös Tünde

Felelős kiadó: Kékesi Zsuzsa, online divízióvezető